da kül pärrast jälle mahhajäti. Maa ja merre peal olli allaline sõdda, ja olli meie ma sures häddas ja waewas, ning inni: meste polest õite tühjaks ja kolledaks samas: küllad ollid ära: rakõrwetud, mõisad ärrapõletud, ja kirrikud kiwwikan: gruiks tehtud. Nenda läks se pitk waeno hädda 1709 aas: tani eddasi, mil Karel omma wäega wiljaka Ukraini maale tõttas, et seält Moskwa linna peäle minna, sedda ärrawõt: ma ja Wenne rigi peäle wõimust sama. Peter ruttas wos: to, ja saiwad möllemad wäehulgad Pultawa linna liggidal kokko ja seisid õse rahhul; agga tõisel päwal, mis olli peäw enne Petripäwa, hakkas Roots jo enne päwatõusu peäle: tullema. Olli se kül üks hirmus tapmise päewa, ja wallatt werd hommikust õhto iljani. Möllemad wahwad Wallitse: jad ollid ees ja tagga, omma sõamehhi juhhatamas, õienda: mas ja kinnitamas. Kaarli hobbust tappis suretükki kuul temma al, ja põrrutas temma jalga nenda, et ei wõinud tõise hobbose selga istuda; sepärrast laskis ennast ramiga sinna kanda, kuhhu ennast tarwis, ja kus tapplemist kõige tullisema näggi ollewad. Agga olli Jummal nenda temma pärrast seädnud, kuida pühhas kirjas loeme, kui ütleb: ni kaugele pead sa minnema; agga ei mitte emale; /a sest Peter wõitis Kasrlit ärra; wõttis kõik temma wägge wangi, ja peäsis Karel waewalt mõnne gardidega, ja põg: genes Turgi: maale, et agga eest ärra, ja mitte wangi sa: da. Selle sure ja werrise lahhingi järrele, mis Jummal Petrile andnud kõrda minna, nimmetas ta issiennast Kin: draliks: sest ta olli taplemise päwal weel alles oberst.

Nüüd olli kõigekardetawam waenlaene rammaks ja jõutumaks tehtud; ja olli kõik Ria ja Tallinna ma Petri ommaks sanud, muud kui et weel Ria ja Tallinna lin kätte: andmata ollid; agga sai neid tõisel aastal (1710) ennesele. Riga andis ennast 3damal Juli; Perno 8mal Augustil, ja Tallin Mihklipäwal heaga kätte. Sest ajast on meie maal Jummal tännatud! jubba nüüd sadda ja nellitõiskümmend aastat, ilma wahheta allalist kallist rahhu olnud, egga polle ühhegi waenlaese jalg üle meie raja sanud ei astuma egga astuda. On se üks suur arm Jummalast, mis mitte kõige maitele õnneks polle sanud ollema. Selle eest on meie koh: hus, Jummalat omma Issandat sedda ennam kõigest südda: mest kita ja tännada, sest et teame, kui wägga häddane ja pinaline meie maa luggu allati enne sedda olnud, kui Wen: ne wallitsuse alla weel olli samata, et sõdda ja waeno rist, nälg ja katk tedda aastast aastani lõpmata willetsaks ollid teggemas.

Peter I. kes ilmõtsata suri teggusid teinud, mis ses pisikeses ramatus asset wõi leida, egga temmasse mahtuda;

Peter, se suur, ja iggawese au wäert ja kulus Wallitseja; ei nõudnud muud, kui omma rigi ja temma allamate head, kelle siggiwaks õnneks; ja meie kõikide, ja meie järgmiste kassuks, Jummal temmale head meelt, suurt tarkust, rammu ja andid olli jagganud. Temma olli ommal ajal se mees, kes kõiges mailmas kõige raskemat murret, waewa ja tõed ennese peäle olli wõtmas, ja Jummala abbiga õtsa ajamas, Hingamist ehk hingamise päwa temmal siin ilmas kül ei ol: nud: agga kui ta omma rasket päwatõed Jummala nõu jär: rele olli ärrateinud, kutsus helde taewane Issa tedda rahhu: le. Temma surri omma trui Katarina kätte wahhel, 8. Webrualil 1725 aastal, kui wiiskümmend kolm aastat olli wannaks sanud. Nuttis kõik riik tedda tagga; ja sowime iggaüks, tännolikult tedda mällestes, temmale õntsat hin: gamist Jummala rigis.

Kui Peter siit ilmast olli lahkund, siis perris temma praua Katarina I. temma auujärge; agga ei wallitsend mitte kauemine kui kaks aastat, ja läks 17nemal Mai kuu päwal 1727 omma armsa ja källi Petri järrele.

Maast mis Jummalast kõige maapeäliste ello: asemeks lodud.

Kui ommad silmad taewa pole üllestõstame, ja õe ajal taewalautuse al ilmarwamata tähti omma walgusega näme ellandawad ehk wirwendawad, kumawad ehk kui uddo läbbi walwendawad, mis omma seädetud teed käiwad; omma kõr: da mõda asset mudawad, ja jälle aega mõda taggasi tulles wad: siis mõistab mõtleja innimene et Jummal neile mail: ma algmisest käimise ja liikumise teed kindlaks rajanud, ken: nest neil wõimata lahkuda ehk kõrwale minna, sest et nem: mad ommas käimises õtse kui wärk, mis uris, allati üht wisi tõine tõise ümber ligiwad. Küsib innimene, mis nem: mad on, ja miks Jummal neid lonud? Need kõik armad innimesed! need kõik on Jummalast walmistud elloasemed, /e nenda kuida meiegi ma. Mitmed neist on mitto tuhhat, ehk mitme ja mitme miljoni kõrd suremad, kui ma, kelle peäl meil asset Issandast on sowitud. Nemmad nättwad meie silmist sellepärrast kui pisikesed wirwendawad täppikesed ehk tähhed, et nemmad õtsata kaugel on, ja nättab meie ma neile, kes nende peäl ellawad, ka üks täht ehk tähhekene, sest et temma kauguse pärrast pisikene paistab. Agga jätame need asjad /t